

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет (Україна)

Вища школа економіко-гуманітарна (Республіка Польща)

Академія техніко-гуманітарна (Республіка Польща)

IBM Canada, м. Торонто (Канада)

Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку

Національної академії наук України", м. Київ (Україна)

Парламент Ізраїлю, м. Єрусалим (Держава Ізраїль)

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут» (Україна)

Одеський національний політехнічний університет (Україна)

Технічний університет –Варна (Республіка Болгарія)

Університет “Проф. д-р Асен Златаров”, м. Бургас (Республіка Болгарія)

Університет Торонто (Канада)

УО «Вітебський державний технологічний університет» (Республіка Білорусь)

Економічні проблеми сталого розвитку

Экономические проблемы устойчивого развития

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції

імені проф. Балацького О. Ф.

(Суми, 11–12 травня 2016 р.)

У двох томах

Том 2

Суми

Сумський державний університет

2016

НЕДОЛІКИ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРНЕРСТВА

асистент **Провозін М.В.**

Сумський державний університет (Україна)

Об'єднання промислових підприємств дає їм змогу залучити спільні ресурси для вирішення тих чи інших проблем, поєднати досягнення технологій, поділитися досвідом у сфері виробництва та розподілу продукції. Тим самим забезпечуються кращі конкурентні позиції. Але оскільки до спільної діяльності перейшли не всі підприємства, то цілком зрозуміло, що партнерство має і недоліки, або стримуючі фактори росту.

Досить часто перепоною ефективної взаємодії є збереження власних інтересів та надання переваги саме їм, а не інтересам спільним. Це може призводити до значних втрат часу на пошук і прийняття компромісних рішень. Але в решті решт наявність таких розбіжностей у довгостроковому періоді призводить до розриву відносин, або до перерозподілу власності, коли у підприємства-партнера викупається частина виробничих потужностей, або ж до повного злиття під єдиним керівництвом.

Також надання переваги у ділових відносинах підприємству-партнеру змушує підприємство відмовлятися від більш привабливих пропозицій ринку, які час від часу можуть виникати у результаті зміни технологій чи появи нових підприємств на ринку. У випадках, коли розмір недоотриманого прибутку становитиме значну частку від результатів діяльності підприємств у партнерстві це може призвести до загострення відносин, взаємної критики у неефективності виконанні зобов'язань, що також може стати причиною припинення спільної діяльності.

Також спільна діяльність зумовлює потребу в створенні системи контролю взаємовідносин у сфері передачі інформації, розробки, виробництва та розподілу продукції. Потреба у координації ресурсів двох чи більше підприємств може викликати суперечливі ситуації, коли розподіл ресурсів між окремими напрямками діяльності буде не очевидним і за одні й ті ж ресурси будуть сперечатися кілька підрозділів. Водночас складнощі подвійного підпорядкування (як керівництву окремих підприємств так і спільному керівництву) можуть призводити до невиробничих втрат часу та ресурсів та як наслідок до зменшення продуктивності праці.

Одним із недоліків є наявність в партнерстві підприємств, у яких скорочується чи може повністю зникнути ринок збуту (наприклад у результаті переходу на новий технологічний рівень розвитку). В такому випадку під тяжкий економічний удар підпадають всі підприємства партнерства, оскільки їх виробництва є взаємопов'язаними, а випадання однієї ланки технологічного процесу може призвести до її повного руйнування.

Досить складно визначити критерії оцінки ефективності партнерства,

особливо роль, яку відіграло те чи інше партнерство. Це, по-перше ускладнює визначення показників, які необхідно покращувати чи зберігати на належному рівні, а по-друге може призводити до взаємних звинувачень у погіршенні загальних економічних показників, що негативно впливає на взаємовідносини у партнерстві.

Наявність соціальних, культурних та корпоративних особливостей кожного підприємства, які притаманні окремим підприємствам партнерства, може стати перешкодою в ефективній координації спільної діяльності та призводити до непередбачуваних втрат часу в діяльності. Спільна діяльність може зменшувати відповідальність окремих учасників що негативно впливає на продуктивність праці.

Співпраця між підприємствами та відсутність конкуренції може зменшити потребу в постійному вдосконаленні всіх сфер діяльності та безперервному впровадженні інновацій. Для партнерства, що ефективно функціонує, це не надто важливий фактор (якщо діяльність прибуткова, то навіщо докладати додаткових зусиль), однак у довгостроковій перспективі, це може призвести до технологічного відставання у порівнянні з конкурентами інших регіонів чи країн.

Оскільки перелічені фактори загалом залишаються не вирішеними до цього часу, існування стратегічних партнерств у довгостроковій перспективі є під загрозою: необхідні дієві механізми врегулювання конфліктів інтересів, ефективного розподілу ресурсів та створення системи контролю та управління спільною діяльністю при одночасному збереженні самостійності суб'єктів господарювання. Тому можна зробити висновок, що створення стратегічних партнерств є виправданим лише у окремих сферах господарювання, коли підприємства розташовані географічно близько та дещо відокремлено від конкурентів, коли існують юридичні та соціально-економічні відмінності у господарюванні з іншими підприємствами, що не входять до партнерства, коли витрати на підтримання відносин в партнерстві є економічно виправданими та дійсно дають змогу як більш ефективно використовувати ресурси, так і розвивати інфраструктуру прилеглих територій. А для того, щоб переваги стратегічного партнерства переважали недоліки, необхідно, щоб підприємства були технологічно пов'язані; взаємно доповнювали один одного а не боролись за одні й ті ж ринки збуту; обмін інформацією, науковими розробками не загрожував жодній із сторін; мають бути чітко встановлені цілі та завдання партнерства, окремі показники, намічені для досягнення; співпраця має бути доцільною, не штучною і приносити вигоду як окремим підприємствам, так і довколишнім територіям.